

Littafin Daniyel — Lamba Tamanin da Shida

Bayyanar Annabci: Fahimtar Karuwa ta Ilimi da Sakon Kukan Tsakar Dare

Jeff Pippenger

2024-02-19

Muna hulɗa da daidaituwar da ke tsakanin motsin mala'ika na farko da na uku, domin mu fi gane abin da karuwa ta ilimi ke wakilta a matsayin alama sa'ad da aka buɗe ta a lokacin karshe. Muna kofarin nuna cewa tana wakiltar karuwa a cikin gaskiya wadda a karshe take kaiwa ga kololuwa a matsayin ruwan sama na karshe, wato sakon Kukan Tsakar Dare. A matsayin alama, “karuwa ta ilimi” an samo ta daga littafin Daniyel, kuma a can an bayyana ta a matsayin ilimin annabci wanda yake gwadawa kuma yake fitar da rukuni biyu na masu sujada.

Sai ya ce, Ka tafi, Daniyel: gama an rufe kalmomin, an kuma hatimce su har zuwa lokacin karshe. Da yawa za a tsarkake su, a mai da su farare, a kuma gwada su; amma mugaye za su aikata mugunta: kuma babu ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta; amma masu hikima za su fahimta. Daniyel 12:9, 10.

A shekarar 1989 an buɗe wani “karuwar sani” wanda a karshe zai bayyana rukuni biyu na masu sujada. An kwatanta waɗannan rukunan biyu ne cikin mahallin yadda suke dangantaka da sakon ruwan sama na karshe zamani. Mugaye ba su gane ko karɓar ruwan sama na karshe zamani, amma masu hikima suna yi. Saboda haka mugaye ba sa ganin lokacin da ruwan sama na karshe zamani ya fara sauka, kuma ya fara sauka ne sa'ad da al'ummai suka yi fushi a ranar 11 ga Satumba, 2001. Mun kasance muna magana ne ga shugabancin Adventism na Laodikiya kamar yadda aka wakilta a Ezekiyl surori takwas da tara, haka kuma a Ishaya sura ta ashirin da takwas. A cikin Ishaya, “masu ba'a” sun mai da “karya” “mafakarsu” kuma suka “boye” kansu “a karkashin karya.”

Saboda haka ku ji maganar Ubangiji, ku mutane masu ba'a, waɗanda kuke mulkin wannan jama'a da ke Urushalima. Domin kun ce, Mun yi alkawari da mutuwa, kuma da lahira muna cikin yarjejeniya; sa'ad da bulalar ambaliya za ta ratsa, ba za ta zo a kanmu ba: gama mun mai da karya mafakarmu, kuma a karkashin yaudara muka boye kanmu. Ishaya 28:14, 15.

Tsofaffin mutanen Urushalima na zamanin karshe sun fãɗi jarabawar “hutawa da wartsakewa” wadda ake wakilta ta hanyar “layi bisa layi,” wadda ke bai wa masu hikima damar gane ruwan sama na karshe na zamanin karshe, ta wurin kwatancin tarihi na ruwan sama na karshe a tarihin Millerite. Siffar annabci ta “mutane masu reni” wadda Ishaya ya jaddada a cikin nassin, ita ce karya da yaudara da suka boye kansu a karkashinta kuma suka mai da ita mafakarsu. Saboda haka, dangane da jarabawar sakon ruwan sama na karshe (hutawa da wartsakewar da ba su yarda su saurara ba), tsofaffin mutanen Urushalima sun karɓi karya.

Sakon ruwan sama na karshe yana zuwa tare da gardama, kamar yadda aka wakilta a cikin Habakkuk sura ta biyu, sa'ad da mai tsaro a can ya tambayi Allah abin da zai amsa a cikin “gardamar” tarihinsa, gama kalmar “reproved” a aya ta ɗaya ta sura ta biyu tana nufin “argued

with”.

Zan tsaya a kan matsayina na tsaro, in kafa kaina a kan hasumiya, in kuma zuba ido in ga abin da zai fada mini, da kuma abin da zan amsa sa’ad da aka tsawata mini. Habakkuk 2:1.

Masu hikima a lokacin muhawarar ruwan sama na karshe, suna gabatar da gaskiya-gaskiyar da aka wakilta a matsayin jauharorin Miller, waɗanda kuma su ne ainihin gaskiya-gaskiya na tushe da Mabiyan Miller suka gane, suka tabbatar, kuma suka gabatar. Waɗannan gaskiya-gaskiya an wakilta su a matsayin Almasihu, Dutsen Madawwami.

“Bari waɗanda suke tsayawa a matsayin masu tsaro na Allah a kan ganuwar Sihiyona su zama mutane masu iya ganin haɗarurruka tun kafin su kai ga jama’a,—mutane masu iya bambance tsakanin gaskiya da kuskure, adalci da rashin adalci.

“An ba da gargadi: Kada a bar kome ya shigo da zai tayar da hargitsi ga tushen bangaskiyar da muka kasance muna ginawa a kanta tun lokacin da sakon ya zo a 1842, 1843, da 1844. Na kasance cikin wannan saƙo, kuma tun daga wancan lokaci nake tsaye a gaban duniya, mai aminci ga hasken da Allah ya ba mu. Ba mu da niyyar ɗauke kafafunmu daga kan dandamalin da aka kafa su a kai ba, yayin da kullum, rana bayan rana, muka nemi Ubangiji da addu’a mai zafi, muna neman haske. Kuna tsammani zan iya watsar da hasken da Allah ya ba ni ne? Ya kamata ya kasance kamar Dutsen Zamani. Tun daga lokacin da aka ba ni shi yake shiryar da ni.” Review and Herald, Afrilu 14, 1903.

Tsofaffin mutanen ɗa suna gabatar da sakon ruwan sama na karshen karya, wanda Ishaya ya wakilta a matsayin “karya” da yaudara. A cikin Ezekiel sura ta takwas, tarihin yana nuna lokacin da tsofaffin mutanen Urushalima suke rusuna wa rana, kuma an kwatanta su da waɗanda suke karɓar hatimin Allah a sura ta gaba. Abin kyama na uku (tsara), yana wakiltar sakon ruwan sama na karshen karya, kamar yadda “makokin Tammuz” ya wakilta. A cikin tsara ta uku ta Adventism, wadda ta fara a 1919, an shigar da “karya” dangane da bisharar karya da W. W. Prescott ya gabatar a bairar jama’a a Taron Littafi Mai Tsarki na 1919. Wannan “karya” wani takamaiman batu ne na tsara ta uku, kuma “karyar” ita ce tubalin karya na sakon ruwan sama na karshen karya, wanda “makokin Tammuz” ya wakilta.

Yana da muhimmanci a bata lokaci wajen tantance “karyar” da ke cikin annabci, domin “karyar” ita ce babban dalilin da ya sa Adventisancin Laodiceya ba zai iya ganin karuwar sani a 1989 ba. “Karyar” ita ce cewa “na kullum” a cikin littafin Daniyel yana wakiltar hidimar Almasihu a haikalinsa. Yin amfani da “na kullum” a annabce a matsayin hidimar Almasihu a haikalinsa amfani ne na annabci na karya kuma marar daidai, amma “karyar” ba kawai tantance wannan kuskuren ne na ɗaukar “na kullum” a matsayin alamar annabci ba; tana kuma wakiltar wata “karya” da ke iƙirarin cewa Sister White ta yarda da wannan amfani na karya, sannan a yi amfani da wannan karyar wajen kafa wannan amfani marar daidai a matsayin tabbatacciyar gaskiya.

Fahimtar daidai ta ayoyi shida na karshe na Daniyel goma sha ɗaya an yi mata misali ta ayoyi talatin zuwa talatin da shida, kuma sa’ad da Sister White ta bayyana cikakkiyar cikas sura ta goma sha ɗaya ta Daniyel, ta ce “al’amura masu kama da waɗanda aka bayyana” a cikin ayoyi talatin zuwa talatin da shida “za a maimaita su.”

Yin amfani da ma'anar karya ta "na yau da kullum," yana haifar da ginin tarihi na karya. Tarihin da aka wakiltar a cikin Daniyel sura ta goma sha daya, ayoyi talatin zuwa talatin da shida, ya kunshi kwarar da "na yau da kullum." "Na yau da kullum" ko dai shi ne fassarar Millerite, ko kuwa fassarar Prescott da Daniells. Dangane da wace fassara aka zaɓa, za a samar da ginin tarihi guda biyu mabambanta.

Kuma rundunoni za su tsaya a gefensa, kuma za su kazantar da Wuri Mai Tsarki na karfi, kuma za su kawar da hadayar yau da kullum, kuma za su kafa abin kyama mai haddasa hallaka. Daniyel 11:31.

Bisa ga wahayi, tarihin annabci da aka wakiltar a cikin wannan aya, tare da hada aya ta talatin, da ayoyi talatin da biyu zuwa talatin da shida, za a maimaita shi a ayoyi arba'in zuwa arba'in da biyar na Daniel goma sha daya.

"Annabcin da ke cikin sura ta goma sha daya ta Daniyel ya kusan kaiwa ga cikakkiyar cikas sa. Mafi yawan tarihin da ya faru wajen cikar wannan annabci za a maimaita shi. A cikin aya ta talatin an yi maganar wani iko da cewa zai 'yi bakin ciki, [an nakalto Daniyel 11:30–36.]

"Abubuwan da za su faru masu kama da waɗanda aka bayyana cikin waɗannan kalmomi za su auku." Manuscript Releases, lamba ta 13, 394.

Aya inda muka sami "na kullum," ita ce aya ta talatin da daya.

Kuma rundunoni za su tsaya a gefensa, kuma za su kazantar da Wuri Mai Tsarki na karfi, kuma za su kawar da hadaya ta kullum, kuma za su kafa abin kyama mai jawo kufaita. Daniyel 11:31.

"Makaman" da ke cikin ayyar suna tashi "a gefensa." "Makaman" nan iko ne, kamar yadda wanda suke "tashi" domin shi ma iko ne. "Makaman" ne a cikin ayyar suke "tsayawa a gefensa," kuma "makaman" ne suke "kazantar da Wuri Mai Tsarki na karfi," kuma "makaman" ne suke "kawar da hadaya ta kullum," haka kuma "makaman" ne suke "kafa abin kyama mai kawo kufai." A littafin Ru'ya ta Yohanna, sura ta goma sha uku, macijin, wato Roma ta arna, yana ba papanci abubuwa uku.

Dabbar da na gani kuwa ta yi kama da damisa, kafafunta kuma kamar kafafun bear ne, bakinta kuma kamar bakin zaki ne; dodon kuwa ya ba ta ikonsa, da kursiyinsa, da babban iko. Ru'ya ta Yohanna 13:2.

An bayyana dabbar mai kama da damisa a matsayin Paparoma ta bakin 'Yar'uwa White, kuma a babi na goma sha biyu 'Yar'uwa White ta bayyana cewa macijin nan shi ne duka Shaidan, haka kuma Roma ta arna.

"Saboda haka, ko da yake macijin, da farko, yana wakiltar Shaidan, a ma'ana ta biyu kuma, alama ce ta Roma ta arna." The Great Controversy, 439.

A aya ta biyu, na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha uku, Roma arna ta ba wa papanci ikonta na soja, "makamanta", tun daga Clovis, sarkin Farankawa (Faransa), a shekara ta 496. Roma arna ta ba wa Roma ta papanci mazaunin mulkinta a shekara ta 330, sa'ad da sarki Constantine ya bar

birnin Roma ya kuma mayar da babban birnin Roma ta daula zuwa birnin Constantinople. Roma arna ta ba wa papanci ikon farar hula a shekara ta 533, sa'ad da Justinian ya fitar da doka yana ayyana papanci a matsayin shugaban dukan ikkilisiyoyi, kuma mai gyaran 'yan bidi'a.

A aya ta talatin da ɗaya, “makaman” da suka tashi tsaye su ne rundunonin sojin Roma ta arna, waɗanda suka tashi tsaye domin papanci tun daga Clovis a shekara ta 496. Saboda wannan aiki, papancin yana kiran Faransa “ɗan fari na cocin Katolika,” kuma wani lokaci “babbar 'ya ta cocin Katolika.” A aya ta talatin da ɗaya, bayan Constantine ya kafa dokar Lahadi a shekara ta 321, sa'an nan kuma ya mayar da babban birni daga birnin Roma zuwa birnin Constantinople a shekara ta 330, daular da a ɗa ba a iya rinjaya ta ta fara rushewa, yayin da ƙarfafan Kaho huɗu na farko na Kaho a Ru'ya ta Yohanna sura ta takwas suka fara yaƙi mai ɗorewa da daular Roma. Maƙasudin hare-haren da Barebari da Genseric suka kai ya karkata ne ga birnin Roma, wanda kafin shekara ta 330 ya kasance “Wuri Mai Tsarki na ƙarfi” ga daular Roma. Daga shekara ta 330 zuwa gaba, yaƙe-yaƙen mamayar Barebari za su “ƙazantar da Wuri Mai Tsarki na ƙarfi,” har sai da “makaman” Roma ta arna suka tashi tsaye domin papanci, tun daga shekara ta 496.

Ba Roma ta arna kaɗai ta ba ikon Paparoma abubuwa uku ba—ta wurin ba shi ikon soja, ikon mulki na farar hula, da kujerar birnin Roma—amma ta kuma cire ƙahoni uku domin Roma ta Paparoma.

Na dubi ƙahoni, sai ga kuma, wani ƙaramin ƙaho ya fito a tsakaninsu, wanda a gabansa aka tumbuke uku daga cikin ƙahonin farko tun daga saiwoyinsu; kuma, sai ga, a cikin wannan ƙaho akwai idanu kamar idanun mutum, da kuma baki mai faɗin manyan maganganu. Daniel 7:8.

Kaho uku waɗanda za a “tumbuke” a sura ta bakwai ta Daniyel, sun wakilci manyan iko uku da suke tsayayya da ɗaukar papanci zuwa mulki. An kawar da na ƙarshe daga cikin waɗannan ƙaho uku sa'ad da aka kori Goths daga birnin Roma a shekara ta 538. An kore su daga birnin ta wurin “makamai” na arna Roma, gama waɗannan “makamai” ne za su ɗora papanci (abin ƙyama mai kawo kufai) a kan kursiyin duniyar da aka sani a wancan lokaci a shekara ta 538.

Aya ta talatin da ɗaya ta Daniyel goma sha ɗaya ta bayyana abubuwa huɗu da “hannuwa” (Roma arna) za su yi. Za su “tashi tsaye” domin tallafa wa papacy, kamar yadda suka yi a shekara ta 496. Za su ƙazantar da “Wuri Mai Tsarki na ƙarfi” kamar yadda aka wakilta ta wurin gwagwarmayar soja da aka yi a kan birnin Roma na kusan ƙarni biyu. Za su “sanya” papacy a kan kursiyin duniya a shekara ta 538, kuma za su kuma “kawar da kullum.”

Kalmar Ibrananci da aka fassara da “kawar” a cikin ayar (sur), tana nufin “cirewa”. Zuwa shekara ta 508, juriya daga arna wadda take cikin Daular Roma, wadda ta kasance tana aiki don hana tasowar papanci zuwa mulki, an riga an kawar da ita gaba ɗaya ko kuma an rinjaye ta ta shiga ƙarƙashin biyayya.

A bayyana “na yau da kullum” a matsayin hidimar Almasihu a haikalinsa, irin wannan aiki ne na amfani na ƙarya; amma ainihin aikin da aka aikata a tarihin Adventist na Laodicea, wanda ya bayyana wannan amfani na ƙarya a matsayin gaskiya, ya ginu ne a kan wata takamaimiyar “ƙarya” da aka aiwatar a cikin ƙarni na uku na Adventism. Jagorancin Sister White cewa tarihin ayoyi

talatin zuwa talatin da shida za a maimaita shi a cikin cikas farshe ta Daniyel goma sha daya, ya sa ya zama ba zai yiwa ba ga “mazan masu reni” da suke mulkin Urushalima su dora wani fassara a kan aya ta talatin da daya ba tare da a lokaci guda suna kin Ruhun Annabci ba.

“Masu ba’a” suna koyar da cewa fafaroma ta kawar da sahihin fahimtar aikin hidimar haikalin Almasihu, ta wurin shigar da taron missa na fafaroma, wanda kwaikwayo ne na aikin Almasihu a cikin haikalin samaniya. In da wannan ne ainihin ma’anar “na kullum,” to, “rundunonin” da suka tashi a aya ta talatin da daya za su zama fafaroma, gama tsarin nahawu na ayar yana bukatar cewa “rundunonin” su ne ikon da yake kawar da “na kullum.”

Domin tabbatar da tarkacensu na tatsuniyoyi, suna jayayya cewa fafaroma (makamai) ya kazantar da Wuri Mai Tsarki na samaniya na Almasihu. Kalmar Ibrananci da aka fassara da “Wuri Mai Tsarki (miqdash) na karfi” ko dai tana nufin wurin tsarki na arna ne ko kuma Wuri Mai Tsarki na Allah. Da a ce Daniyel yana nufin ya bayyana cewa Wuri Mai Tsarki na Allah za a kazantar da shi ta wurin fafaroma, da ya yi amfani da kalmar Ibrananci “qodesh”, wadda za ta iya wakiltar Wuri Mai Tsarki na Allah kadai. To ina aka rubuta a cikin Littafi Mai Tsarki ko cikin Ruhun Annabci cewa Wuri Mai Tsarki na samaniya ta taɓa kasancewa ko kuwa za ta taɓa kasancewa, an kazantar da ita ta wurin fafaroma?

Hakika, zunuban Kiristoci an rubuta su a cikin littattafan Wuri Mai Tsarki na sama, amma wannan wakilci ba yana nufin cewa Wuri Mai Tsarki na Allah ya kazantu ba. Tsarkakewar Wuri Mai Tsarki tana wakiltar tsarkakewar littattafan tarihin da suke a cikin Wuri Mai Tsarkin. Bugu da kari, ikon Paparoma bai taɓa zama na Kirista ba, saboda haka ba a taɓa shigar da shi cikin littattafan shari’ar bincike ba. Shari’a guda daya kadai da aka ayyana domin Paparoma ita ce shari’ar zartarwa ta fushin Allah.

“Hannaye” kuma za su “kafa kazantar nan da ke sa hallaka,” wadda za ta kasance wace iko ce? Wace iko ce papanci ya kafa? Kuma wace iko ce a farkon budewar aya ta talatin da daya da papanci ya tsaya a madadinta?

Marasa ilimi a cikin Adventism din Laodicea, wadanda suka dora rai na har abada a hannun mutane wadanda aka gane cewa ba za su iya karanta littafin da aka hatimce ba, watakila suna jin daɗin a lallashe kunnuwansu masu kaikeyi da irin wannan gurbatacciyar fahimtar Littafi Mai Tsarki; amma abin da ya fi zama abin raini shi ne a yi koƙarin daukar tarihin da dole ne su tantance domin su kafa kuskurensu, sannan a daidaita shi da ayoyi shida na farshe na Daniyel sura ta goma sha daya.

A cikin tarihin da ya kai ga rushewar Tarayyar Soviet, wadda za a iya nuna cewa an wakilta ta a matsayin Sarkin Kudu a aya ta arba’in ta Daniyel goma sha daya, karfin sojan Amurka ya tsaya wa fafaroma baya, sa’ad da Ronald Reagan ya kulla wata boyayyiyar kawance da makiyin Almasihu na annabcin Littafi Mai Tsarki. Ta yin haka, an nuna cewa duk wata adawar Furotesta ga tashin fafaroma an murkushe ta a cikin Amurka, kamar yadda aka kwatanta ta wurin kawar da adawar arna a shekara ta 508. Sarkin Arewa (fafaroma) a cikin wannan nassi ya fara share Tarayyar Soviet a shekarar 1989, kuma ya yi haka cikin haɗin gwiwa da “karusai” da “mahayan dawakai,” wadanda suke wakiltar karfin sojan Amurka, haka kuma tare da karfin tattalin arzikin Amurka

kamar yadda “jiragen ruwa” suke wakilta.

Amurka ita ce “makamai” da suka tsaya domin kare papanci. An kawar da Furotesta, kamar yadda aka murkushe juriyar arna zuwa shekara ta 508. A aya ta arba’in da ɗaya, papanci zai ci Amurka da yaƙi, kuma Kundin Tsarin Mulkin Amurka, wanda shi ne “haikalin ƙarfi” na Amurka, za a rushe shi sa’ad da Amurka ta ɗora Sarkin Arewa (papanci) a kan kursiyin duniya, kamar yadda Roma ta arna ta yi a shekara ta 538. Idan kana karanta maƙalu a wannan shafin yanar gizo, to za ka iya sauke mujallar The Time of the End, ka kuma karanta cikakkiyar gabatarwa game da ayoyi shida na ƙarshe na Daniyel sha ɗaya; amma a yanzu muna dai nuna ne cewa fassarar “na kullum” a matsayin hidimar Kristi a cikin haikali amfani ne na ƙarya ga wannan alama. Muna yin haka ne domin mu nuna cewa an ɗora wannan fassarar ta ƙarya a kan Adventism na Laodicea ta wurin ƙarya da aka shirya da gangan.

Za mu ci gaba da nazarin ƙaryar annabci a maƙala ta gaba.

“Ba mu da lokacin da za mu fata. Lokuta masu cike da wahala suna gabanmu. Duniya tana cike da motsin ruhun yaƙi. Ba da dadewa ba al’amuran wahala da aka fada a cikin annabce-annabce za su faru. Annabcin da ke cikin sura ta goma sha ɗaya ta Daniyel ya kusan kai ga cikakken cikas sa. Da yawa daga tarihin da ya faru a cikas wannan annabci za a maimaita shi.”

“A aya ta talatin an yi magana game da wani iko wanda ‘zai yi bakin ciki, ya komo, ya kuma nuna fushi ga alkawari mai tsarki: haka zai yi; har ma zai komo, ya yi hulɗa da waɗanda suka yashe alkawari mai tsarki. Sojoji kuma za su tsaya a gefensa, su ƙazantar da Wuri Mai Tsarki na ƙarfi, su kawar da hadaya ta kullum, su kuma kafa abin ƙyama mai jawo hallaka. Waɗanda kuma suke aikata mugunta ga alkawarin zai ruɗe su da lalaciya; amma mutanen da suka san Allahnsu za su yi ƙarfi, su kuma aikata manyan abubuwa. Masu fahimta kuma a cikin jama’a za su koyar da mutane da yawa: duk da haka za su fadi ta wurin takobi, da harshen wuta, da zaman bauta, da kwashe ganima, kwanaki masu yawa. To, sa’ad da za su fadi, za a taimake su da ɗan taimako kaɗan: amma mutane da yawa za su manne musu da lalaciya. Waɗansu kuma daga cikin masu fahimta za su fadi, domin a gwada su, a tsarkake su, a mai da su farare, har zuwa lokacin ƙarshe: gama har yanzu wannan yana ga ƙayyadadden lokaci. Sarki kuma zai yi bisa ga nufinsa; zai ɗaukaka kansa, ya kuma girmama kansa fiye da kowane allah, ya kuma fadi abubuwa masu banmamaki gaɓa da Allahn alloli, kuma zai yi nasara har sai fushin ya cika: gama abin da aka ƙaddara dole ne a yi shi.’ Daniyel 11:30–36.”

“Abubuwa masu kama da waɗanda aka bayyana a cikin waɗannan kalmomi za su faru. Muna ganin shaidu cewa Shaidan yana sauri wajen samun iko a kan tunanin mutane waɗanda ba su da tsoron Allah a gabansu. Bari kowa ya karanta, ya kuma fahimci annabce-annabcen wannan littafi, gama yanzu muna shiga lokacin wahala da aka yi maganarsa:”

“Kuma a wancan lokaci Mikayel zai tashi, babban sarki wanda yake tsayawa domin ‘ya’yan mutanenka; kuma za a yi wani lokaci na wahala, irin wanda ba a taɓa yi ba tun lokacin da aka zama al’umma har zuwa wannan lokaci ɗin: kuma a wancan lokaci za a kuɓutar da mutanenka, kowane ɗaya da za a same shi a rubuce cikin littafin. Kuma da yawa daga cikin waɗanda suke barci a cikin ƙurar ƙasa za su farka, waɗansu zuwa rai madawwami, waɗansu kuma zuwa

kunya da madawwamiyar kyama. Kuma masu hikima za su haskaka kamar hasken sararin samaniya; kuma wadanda suke juyo da mutane da yawa zuwa ga adalci kamar taurari har abada abadin. Amma kai, ya Daniyel, ka rufe kalmomin, ka kuma hatimce littafin, har zuwa lokacin karshe: da yawa za su yi ta kai da komo, kuma ilimi zai karu.’ Daniyel 12:1–4.”

Manuscript Releases, lamba ta 13, 394.